

Wieża Bednarzy

Pierwsza wzmianka o wieży pełniącej funkcję obronną pochodzi z 1266 r. Budowę murów rozpoczęto po 1349 r. Ponad 100 lat później w 1465 r. król Maciej Korwin przyznał mieszkańcom prawo do zburzenia starych fortyfikacji i budowy nowych, za co odpowiadały działające tu cechy. W XVI w. kamienne mury miały ok. 6 km długości, ok. 10 m wysokości i grubość do ok. 2 m. Zewnętrzne mury otaczała fosa o głębokości 3 m (zasilała też młyny w całym mieście). W skład systemu obronnego wchodziły bastion i 13 wież (po zakończeniu budowy drugiego obwodu murów było co najmniej 18 wież), do miasta prowadziły 3 bramy: Węgierska, Szpitalna i Drzewna.

W 2. poł. XIX w. miasto zaczęło się rozrastać, więc fortyfikacje zburzano. Zachowały się tylko niewielkie fragmenty murów. Gotycko-renesansowa **Wieża Bednarzy (Turnul Dogarilor)** – wzniesiona w zachodniej części fortyfikacji, z przeznaczeniem dla artylerii – jest jedyną zachowaną ze średniowiecznej twierdzy. Została odrestaurowana wraz z częścią kurtyny w latach 1962 i 1977. To budowla na planie prostokąta (6,3 × 9,9 m), ma 25 m wysokości, trzy kondygnacje, na pierwszych dwóch mieści się galeria sztuki. Od północy znajduje się kamienny portal.

Fragment murów, elewacja północna

Elewacja zachodnia

Fot. Krzysztof Pol

W pobliżu Wieży Bednarzy (Kogălniceanu Mihail 23) stoi budynek dawnego **klasztoru dominikanów** (Mănăstirea Dominicană). Wzniesiono go w 1303 r. Później był przebudowywany, do XIX w.

Był to jeden z pierwszych klasztorów dominikanów w Siedmiogrodzie. Zachowało się tylko skrzydło zachodnie. Podczas wykopalisk w 2011 r. odkryto fundamenty dawnego klasztoru.

W XVI w. wraz z nadejściem reformacji budynki klasztorne przeszły na własność miasta i były wykorzystywane jako magazyny zboża. Później przejęli je pijarzy, urządzono przytułek dla ubogich. Budynek został odrestaurowany w latach 2008–2011. Obecnie mieści się tu dom opieki dla seniorów.

Gotycki kościół klasztorny pw. Krzyża Świętego (porównywalny wielkością z kościołem ewangelickim) po reformacji i wypędzeniu dominikanów popadł ruinę i w 1556 r. został rozebrany.

Fot. Krzysztof Pol

Elewacja zachodnia

Gotycki portal klasztoru (elewacja zachodnia)

Z dawnego klasztoru zachowały się gotyckie obmurowania okien i wejścia (elewacja zachodnia).

Obok klasztoru, na Piața Dominicană, w 2014 r. odsłonięto **pomnik Exodus Sasów** (Exodusul sașilor). Przypomina o tym, że 40 tys. Sasów zostało zmuszonych do opuszczenia okręgu Bistrița-Năsăud w 1944 r. po wkroczeniu wojsk radzieckich. Jego autorem jest miejscowy artysta Mircea Mocanu, z którym współpracował architekt Petre Podar.

Chodnik w **Pasażu XI** – w średniowieczu pasaż Mniszek (Pasajul Călugărițelor) – przypomina o istniejących w mieście cechach.

Fot. Krzysztof Pol

Herb cechu stolarzy (tamplariilor)

W średniowieczu w mieście działały 22 cechy, m.in.: złotników, rzeźników, murarzy, szewców, tkaczy, garncarzy, kowali, ślusarzy, bednarzy, krawców, rymarzy, grabarzy.

